

Format Beoordelingsformulier Initiatief Team Veebescherming van provincie Gelderland, Werkgroep Veebescherming (LAW)

Beoordelaars: 5.1.2e (ZE), 5.1.2e (DR)

Projectleider: 5.1.2e

Datum: 15-04-2026

Indienende provincie(s): Gelderland

Aanleiding

Het initiatief Team Veebescherming van provincie Gelderland heeft als doelstelling om schade bij dierhouders door wolvenaanvallen te verlagen, om daarmee de maatschappelijke onrust rond dit thema te verminderen. De opzet is afgeleid van het voorbeeld van het Belgische Wolffencing team, waarbij vrijwilligers dierhouders helpen bij het plaatsen van wolfwerende rasters. Dit betreft voornamelijk het plaatsen van vaste rasters, in het geval van mobiele rasters wordt slechts éénmaal ondersteuning geboden bij het opzetten. Het onderhoud en verplaatsen van (mobiele) rasters valt niet onder de werkzaamheden van het Team Veebescherming.

Kernpunten – Argumentatie

Het initiatief heeft grote potentie voor positieve impact via olievlekwerking, echter ligt hierin ook een groot risico. Wanneer het Team Veebescherming een positieve impact weet te maken op de dierhouders waar ze contact mee hebben, kan dit zich snel verspreiden naar andere dierhouders. Op dezelfde manier kan een negatieve ervaring het succes van het initiatief sterk beperken. Daarom is het van groot belang dat de juiste keuzes worden gemaakt in de uitvoering. In de uitwerking daarvan zien we nog een groot aantal aandachtspunten die beter uitgedacht of onderbouwd moeten worden.

Kanttekeningen

De verschillende taken en rollen vragen om meer duidelijkheid en afweging, evenals de structuur waarin de preventieconsulenten ingezet worden. Ook de begroting is kritisch ontvangen. Het meest cruciale onderdeel van dit initiatief zijn de vrijwilligers: we zien

verbeterpunten wat betreft selectie, training en inzet. Dit zien we als belangrijke voorwaarde voor een hoge slagingskans voor het behalen van de doelstelling.

Toelichting

Er is veel interesse in het kopiëren van het Belgische wolffencing team naar de Nederlandse setting. Dit Gelderse Team Veebescherming zal daarom een voorbeeldfunctie hebben voor andere provincies die hetzelfde willen doen. Voor hen is het een kans om te leren van de ervaring en kennis die Gelderland hiermee als koploper opdoet. De werkgroep Veebescherming faciliteert deze onderlinge uitwisseling.

Afstemming NVWA

In de context van de LAW is dit initiatief door de beoordelaars beoordeeld op basis van het opgestelde beoordelingskader van het Landelijk Initiatief Veebescherming. Los hiervan kijkt de NVWA mee of er risico's spelen voor dierenwelzijn wat betreft bescherming van gehouden dieren tegen roofdieren (artikel 1.6, derde lid, Besluit houders van dieren). Aan deze beoordeling van de NVWA kunnen geen rechten ontleend worden. Het blijft de verantwoordelijkheid van deelnemende dierhouders om aan dit artikel en overige dierenwelzijnsregelgeving te voldoen. Voor het besluit van de NVWA betreffende dit initiatief verwijzen we naar het volgende document: [Afstemming NVWA initiatief Team Veebescherming \(GLD\) 30-03-2026.pdf](#)

Conclusie

De beoordelaars hebben niet tot een eindoordeel kunnen komen, met als mogelijke reden(en):

- er is onvoldoende informatie geleverd;
- er is geconstateerd dat elementen van het projectvoorstel afwijken van de gezamenlijke afspraken en beoordelingscriteria van het beoordelingskader;
- het is onvoldoende duidelijk of het projectvoorstel tot kwalitatief betrouwbare resultaten gaat leiden.

Zie onderstaande beoordelingstabel voor onderbouwing per criterium.

Vervolgstappen

Graag ontvangen we een aangepast voorstel waarin de wijzigingen duidelijk zijn aangegeven. Ivm de planning graag uiterlijk 1 (liever 2) week van tevoren aangeven wanneer dit aangeleverd wordt. Daarna zullen de beoordelaars opnieuw bijeenkomen voor het afronden van de beoordeling.

Beoordelingstabel

Alle criteria worden beoordeeld met:

- Goedgekeurd (G)
- behoeft Verbetering (V)
- Onvoldoende (O)

Om tot een eindoordeel te komen:

- Alle criteria goedgekeurd --> toewijzing financiën
- Geen criteria onvoldoende, een of meer criteria ter verbetering--> feedback voor verbeterpunten
- Een of meer criteria onvoldoende --> afwijzing

Gezamenlijke afspraken uit het beoordelingskader:

1. Initiatieven kunnen alleen door de provincies ingediend worden.
2. De te realiseren nieuwe initiatieven dienen een aanvulling te zijn op al bestaande provinciale regelingen. Specifiek: Initiatieven of elementen ervan die vallen binnen bestaande provinciale subsidieregelingen komen niet in aanmerking voor bekostiging uit de LAW. Dit geldt ook voor subsidieregelingen die mogelijk nieuw zijn voor de betreffende provincie, maar al langer bestaan in andere provincies. Een ingediend initiatief kan alleen financiering ontvangen voor de elementen die volgens de gestelde voorwaarden in aanmerkingen komen, De overige elementen van het initiatief komen wel in aanmerking voor financiering vanuit Veebescherming (zie ook infobox voor verdere verduidelijking).
3. Eén van de doelen van dit beoordelingskader is ruimte bieden aan innovatie. Om hierbij zorgvuldig om te gaan met mogelijke risico's voor dierenwelzijn en om vooraf duidelijkheid te bieden aan deelnemende dierhouders, wordt bij elk ingediend voorstel afstemming gezocht met de NVWA. Deze afstemming wordt gefaciliteerd door de projectleider Veebescherming (van de provincies) en is gericht op een gezamenlijke risico-inschatting en het beperken van de kans op onverwachte handhaving, met blijvende borging van de bescherming van dieren.
De NVWA beoordeelt of het initiatief lijkt te voldoen aan artikel 1.6, derde lid, Besluit houders van dieren (de bescherming van

buiten gehouden dieren tegen roofdieren). Wanneer dit niet het geval is onderzoekt de NVWA of zij mogelijkheden ziet binnen de experimenteerruimte in het algemeen interventiebeleid. Dit vraagt mogelijk om het leveren van aanvullende gegevens door, en/of maken van afspraken met de initiatiefnemers. De benodigde informatie omvat in ieder geval: een risicobeheersplan waarin moment van evaluatie en moment van stopzetten wordt beschreven; een onderbouwing van de risico's voor dierenwelzijn en afweging tegen mogelijke opbrengsten van het experiment; duidelijk kader wat betreft tijd, gebied, deelnemende dierhouders, en aantal dieren.

Voor dit afstemmingsproces wordt op verzoek van de NVWA een doorlooptijd van drie maanden aangehouden. Aan deze beoordeling van de NVWA kunnen geen rechten ontleend worden. Het blijft de verantwoordelijkheid van deelnemende dierhouders om aan dit artikel en overige dierenwelzijnsregelgeving te voldoen. Instemming van de NVWA is een voorwaarde voor een positief advies aan LNVN voor toekennen van de aangevraagde middelen. Gedurende de looptijd van initiatieven houdt de projectleider Veebescherming de NVWA op de hoogte van ontwikkelingen, tussentijdse terugkoppeling en evaluatiemomenten.

4. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om de ontwikkeling of productie van commerciële producten te financieren zonder hierbij afspraken te maken over het intellectuele eigendom. Daarom worden er afspraken gemaakt over de oplevering van een technische oplossing waarbij het uitgangspunt is dat de geleverde oplossing vrij beschikbaar gesteld wordt. Hiervan kan afgeweken worden zo nodig. Hierbij wordt voorkeur gegeven aan overdracht van alle auteursrechten en databankrechten op de resultaten aan Opdrachtgever. Indien dit niet haalbaar is wordt de voorkeur gegeven aan een niet-exclusief, niet-opzegbaar gebruiksrecht voor onbepaalde tijd om onder meer de resultaten openbaar te (laten) maken en te (laten) verveelvoudigen.
5. Regelmatig vindt tussentijdse terugkoppeling plaats (ten minste eens elke drie maanden) over de voortgang van het initiatief in de werkgroep Veebescherming door de betreffende provincie, ter kennisdeling. Tijdens de looptijd van het initiatief vinden evaluatiemomenten plaats (af te stemmen tijdens de beoordeling) tussen provincie, betrokken partijen en projectleider Veebescherming.
6. Bij afronding van een initiatief wordt in ieder geval een resultaatrapportage gedeeld met BIJ12 en LNVN, de inhoud en vorm worden per initiatief afgestemd bij de beoordeling.
7. Initiatieven kunnen worden ingediend tot uiterlijk 31 januari 2029. Dat betekent dat de circulaire van mei 2029 het laatst mogelijke moment is om fondsen over te hevelen. Alle initiatieven worden uiterlijk 30 september 2029 afgerond, inclusief het opleveren van de afgesproken eindrapportage. Dit geeft de projectleiders tijd om alle projectadministratie en terugkoppeling af te ronden voor

eind 2029.

Intern gebruik

Nr	Criterium	Sub vragen	Beoordeling O/V/G:	Onderbouwing <i>(beantwoord hier alle subvragen)</i>
1	Draagvlak & participatie	a. Zijn dierhouders en/of sectororganisaties voldoende betrokken? b. Leidt het initiatief tot groter draagvlak onder dierhouders voor toepassen van preventieve maatregelen? c. Indien het initiatief een experimenteel component bevat: is voldoende (wetenschappelijke) kennis en ervaring aanwezig bij betrokken partijen?	G	a. Ja, er worden dialoogsessies georganiseerd met dierhouders, vrijwilligers worden bij veel verschillende partijen geworven, bij communicatie zijn verschillende partijen betrokken. Tot slot wordt er een klankbordgroep opgericht en is de Gelderse wolvencommissie nauw betrokken. b. Dat is zeker mogelijk. Het initiatief heeft grote potentie voor positieve impact via olievlekwerking, echter ligt hierin ook een groot risico. Wanneer het Team Veebescherming een positieve impact weet te maken op de dierhouders waar ze contact mee hebben, kan dit zich snel verspreiden naar andere dierhouders. Op dezelfde manier kan een negatieve ervaring het succes van het initiatief sterk beperken. c. Nvt
2	Kennisopbouw	a. Indien het initiatief een experimenteel component bevat: leidt het tot kennisopbouw (inclusief kennisdeling) bij overheid(instellingen) en/of bij dierhouders? b. Indien het initiatief een	V	a. Nvt b. Nvt c. De eindrapportage wordt wel benoemd in de oplegger, maar het is niet helemaal duidelijk welke vorm de eindrapportage door Schuttelaar zal hebben. Alle aangeleverde informatie dient voor deze aanvraag verwerkt te worden in één definitief projectvoorstel. Daarnaast zien

		experimenteel component bevat: blijkt voldoende uit het onderzoeksplan dat de resultaten een bijdrage kunnen leveren aan het Nederlandse beleid omtrent wolven? c. Wordt de kennis zodanig vastgelegd zodat deze overdraagbaar is? d. Zijn de resultaten breed inzetbaar? Als deze wordt beperkt tot een specifieke context, is deze dermate relevant dat het de kosten van het initiatief waard is?		we graag uitleg over hoe de eindresultaten (dashboard, lessons learned, zie pag 15 van het projectplan) gedeeld worden met alle betrokken partijen. d. Wanneer deze ter beschikking worden gesteld door de opdrachtgever, zijn projectplan en de resultaten nuttig en waardevol voor andere provincies die een zelfde team willen opzetten. Andere provincies kunnen via de werkgroep Veebescherming van de uitvoering van dit initiatief leren. Wel is de situatie voor elke provincie zodanig anders, dat het toch steeds een eigen aanpak/uitvoering zal vergen.
3	Uitvoerbaarheid	a. Is uitvoering praktisch haalbaar in capaciteit, materialen en planning en zijn alle rollen helder beschreven? b. Is de gevraagde input van dierhouders realistisch?	V	a. Op pagina 8 onder 'Onze Aanpak' zijn een aantal zaken niet duidelijk. Ten eerste: Schuttelaar geeft aan het Team Veebescherming blijvend te willen organiseren, terwijl verderop wordt genoemd dat het doel is om een zelfstandig opererende organisatie neer te zetten. Daarnaast wordt onderscheid gemaakt tussen drie rollen, waarna er vervolgens vier genoemd worden. Ook: wie zijn de extra teamleden en welke functie hebben deze? Pag 17: Er wordt gesproken over het inzetten van preventieconsulenten: komen de huidige provinciale wolvenconsulenten in dienst van het Team Veebescherming? Wanneer deze in dienst blijven van de provincie, wat is het doel van zoeken van samenwerking?

			Hebben de consultants de optie om niet te willen samenwerken? Dat klinkt vreemd, gezien de provincie werkgever consultants én opdrachtgever TVB is. Pag 18: Het is onduidelijk waarom het aannemen van de aanvraag is verplaatst van provincie naar Team Veebescherming, des te meer omdat de opdracht vervolgens terug wordt gegeven aan de consultant. Onderbouw waarom deze keuze het meest efficiënt is, en of dit geen afbreuk doet aan de opgebouwde bekendheid en betrouwbaarheid van het huidige aanvraag loket. Wat betreft capaciteit coördinatoren: enerzijds vragen we ons af of er voldoende capaciteit is voor het werven én trainen van vrijwilligers, anderzijds is de inzet van twee coördinatoren voor aanvragen & preventieconsultanten wellicht wat veel. Pag 17: de indruk wordt gewekt dat vrijwilligers zelfstandig, m.a.w. zonder begeleiding van consultant of coördinator, bij dierhouders aan het werk gaan. Tegelijkertijd blijft de consultant de officiële woordvoerder richting dierhouder. Het ontbreken van aansturing ter plaatse is een risico, in onze ogen is professionele begeleiding een belangrijke voorwaarde voor het succes van de inzet van vrijwilligers. Daarnaast zien we een risico in het feit dat de communicatie wat betreft de inzet van het TVB verloopt via de preventieconsultant, terwijl het contact met de
--	--	--	--

			vrijwilligers verloopt via de coordinator. Het voorbeeld van het Belgische wolffencing team leert dat het opbouwen van een vertrouwensband met de dierhouder een belangrijke voorwaarde is voor een positieve impact van het vrijwilligersteam. Het beleggen van communicatie en aansturing bij verschillende personen is ons inziens onverstandig. We zien graag aanvullende onderbouwing of aanpassing van het plan. Tot slot zien we een risico in de voorgestelde inzet van vrijwilligers uit de flexibele schil. Het voorbeeld van het Belgische wolffencing team leert ook dat de mate van professionaliteit en neutrale opstelling in gesprek met de dierhouder van groot belang zijn. Onderbouw hoe de inzet van vrijwilligers in de vorm van team-uitjes, met mini-training op locatie, hieraan kan bijdragen. b. In het voorstel is niet opgenomen wat er van dierhouders verwacht wordt, ons advies is om als voorwaarde te stellen dat dierhouders actief meehelpen bij plaatsing van het raster en dit mee te nemen in de communicatie.
4	Tijdelijkheid & vervolg	a. Heeft het project een duidelijke looptijd? b. Worden vervolgstappen voldoende beschreven? c. Indien het initiatief ondersteuning van dierhouders bevat, wordt deze	V a. Ja b. Pag 8: Zoals eerder al genoemd is onduidelijk of het doel is om een zelfstandig opererende organisatie te creëren, of dat Schuttelaar deze taak op zich neemt. Welke opties biedt de uiteindelijke keuze voor een mogelijk vervolg? Daarnaast wordt op pagina 15 genoemd dat er advies zal

		ondersteuning met zorg afgebouwd of overgedragen?		worden gegeven voor vervolg of opschaling. In verband met de continuïteit van een mogelijk vervolg of juist beëindigen van het project, zou het goed zijn om dit advies een half jaar naar voren te halen qua planning. c. In het geval dat ervoor wordt gekozen om het TVB niet voort te zetten, moet voldoende tijd en inspanning gedaan worden om de ondersteuning met zorg af te bouwen.
5	Innovatie & flexibiliteit	a. Leidt het tot relevante/waardevolle aanvulling of vernieuwing t.o.v. bestaande maatregelen of werkwijzen? b. Zijn er relatief tot de voorziene risico's voldoende evaluatiemomenten en/of momenten van bijsturing ingebouwd? Bij een meerjarig initiatief in ieder geval een jaarlijks evaluatiemoment.	V	a. Het voorgestelde Team Veebescherming is een waardevolle aanvulling voor dierhouders die weinig mogelijkheden (tijd, inspanning) of vertrouwen hebben in wolfwerende rasters. b. Er wordt door de opdrachtnemer bewust voor gekozen om de uitwerking van het projectplan zo in te richten dat er continu bijgestuurd kan en zal worden. Ook zijn er voldoende momenten ingebouwd voor terugkoppeling en evaluatie. Op pagina 36 echter ontbreekt de juiste mitigatie voor het risico van toenemende maatschappelijke polarisatie, dit is hetzelfde antwoord als op pag 35 bovenaan. Graag aanvullen.
6	Kosten & doelmatigheid	a. Zijn de benodigde LAW-middelen realistisch en proportioneel tot de doelstelling? In het geval van hoge opstartkosten kan gekeken worden naar opschaalbaarheid van de resultaten.	V	a. Als doelstelling wordt genoemd een reductie van 20% in schadegevallen. Dit lijkt laag in verhouding tot de kosten. Graag zien een we onderbouwing van dit percentage. Daarnaast zien we forse personeelskosten, zowel in de coördinatie als in de uitvoering. Dit terwijl de coördinator in

				het veld niet aanwezig is, volgens het projectvoorstel. Bijvoorbeeld: er wordt een inzet van 200 dagen begroot voor consulenten, bij een doelstelling van het plaatsen van 100-150 rasters. Dat zou betekenen dat de consulent gemiddeld 1,3 dagen bezig is met een adviesgesprek voor 1 raster. Dit ligt ver af van de huidige ervaring met de inzet van provinciale wolvenconsulenten. Een ander voorbeeld: voor het afhandelen van aanvragen en verwijzen naar consulenten worden 50 dagen begroot. Is dit gebaseerd op de huidige inzet van de provincie voor deze taak? We zien graag een kritische onderbouwing van de begroting in verhouding tot de doelstelling, omdat het gevraagde bedrag het overgrote deel van het beschikbare budget (binnen Landelijk Initiatief Veebescherming) voor de provincie Gelderland beslaat. Dat betekent dat dit initiatief ook in verhouding de grootste bijdrage zou moeten leveren aan de Gelderse problematiek met wolvenschade. NB: Graag het totaal aangevraagde bedrag (wanneer van toepassing dus incl btw) aangeven.
7 ▲	Doelbinding	a. Draagt de doelstelling van het initiatief primair bij aan het verlagen van risico van wolvenaanvallen op gehouden dieren?		a. Ja, meer geplaatste wolfwerende rasters dragen bij aan het verlagen van risico op wolvenaanvallen.
8	Afspraken	a. Voldoet het aan de gezamenlijke afspraken (1t/m7) gemaakt in het	V	a. Betreft afspraak 3: er is niet in het plan opgenomen dat gewerkt wordt met wolfwerende maatregelen volgens de

Nieuwe voorgestelde volgorde van de vragen (om eerst inhoud te beoordelen, en daarna regelgeving): 5,3,6,8,7,4,2,1

5.1.2e

01/26/2026 16:40

Resolved

Zijn deze ook voor mij?

5.1.2e

01/29/2026 15:15

Resolved

Ja, en deze wijzigingen kan ik daarna overnemen in beoordelingskader zelf

5.1.2e

01/29/2026 15:26

Resolved

		beoordelingskader?		op dat moment geldende FPK van BIJ12. Dit is een belangrijke voorwaarde voor financiering. Betreft afspraak 6: zie criterium 2c.
Eindbeoordeling:			Aantal keer:	Onderbouwing:
<i>Om tot een eindoordeel te komen wordt gekeken naar de beoordelingen van de individuele criteria:</i> • Wanneer een criterium of meer wordt beoordeeld met Onvoldoende (O), wordt het initiatief als geheel afgewezen • Wanneer geen criteria worden beoordeeld met (O), maar een criterium of meer wordt beoordeeld als behoeft Verbetering (V), wordt het initiatief niet afgewezen, maar krijgt deze feedback voor verbeterpunten, met een aangewezen periode waarin het initiatief in verbeterde versie opnieuw ingediend kan worden • Alleen wanneer alle criteria worden beoordeeld als Goedgekeurd (G), wordt overgegaan tot toewijzing van subsidie <i>Verbeterpunten kunnen worden aangegeven op het voorblad, evenals de termijn voor weder indienen.</i>			G: 1 V: 7 O: 0	Het initiatief heeft grote potentie voor positieve impact via olievlekwerking, echter ligt hierin ook een groot risico. Wanneer het Team Veebescherming een positieve impact weet te maken op de dierhouders waar ze contact mee hebben, kan dit zich snel verspreiden naar andere dierhouders. Op dezelfde manier kan een negatieve ervaring het succes van het initiatief sterk beperken. Daarom is het van groot belang dat de juiste keuzes worden gemaakt in de uitvoering. In de uitwerking daarvan zien we nog een groot aantal aandachtspunten die beter uitgedacht of onderbouwd moeten worden. De verschillende taken en rollen vragen om meer duidelijkheid en afweging, evenals de structuur waarin de preventieconsulenten ingezet worden. Ook de begroting is kritisch ontvangen. Het meest cruciale onderdeel van dit initiatief zijn de vrijwilligers: we zien verbeterpunten betreft selectie, training en inzet. Dit zien we als belangrijke voorwaarde voor een hoge slagingskans voor het behalen van de doelstelling. We hopen dat bovenstaande kritische feedback bijdraagt aan een verbetering van het project en daarmee de te behalen resultaten. Graag ontvangen we een aangepast

		projectvoorstel.
--	--	------------------